

Rapport

Utvärdering av sfi, återbesök

ABF

2 april 2014

Rapporten ingår i ett utvärderingsprojekt som är ett samarbete mellan utbildningsförvaltningen och SFI Stockholm vid arbetsmarknadsförvaltningen i Stockholms stad.

Innehåll

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
UPPDRAG OCH GENOMFÖRANDE.....	3
RESULTAT.....	4

UPPDRAG OCH GENOMFÖRANDE

Nedan beskrivs den metod som uppföljningsenheten i Stockholms stad tillämpar vid utvärderingsuppdrag 2012 – 2014 i ett projekt rörande sfi i samarbete med SFI Stockholm vid arbetsmarknadsförvaltningen i Stockholms stad. Samtliga sfi-anordnare utvärderas i projektet. Utvärderingen inleds med sfi som bedrivs på entreprenad av företag som är nya som leverantörer av sfi-utbildning till Stockholms stad sedan augusti 2011 och följs sedan av utvärdering av utbildningsanordnare som anlitas tidigare av SFI Stockholm. Rektorer vid SFI Stockholm är medbedömare i utvärderingsuppdraget. De agerar medbedömare hos kollegans utbildningsanordnare, det vill säga hos den utbildningsanordnare som de inte har utbildningsansvaret för. Hösten 2013 genomförs även grundutvärdering av egenregins sfi. Dessa utvärderingsbesök, en form av grundutvärdering, varar ungefär en vecka på varje enhet/skola.

2013/2014 genomförs korta återbesök hos samtliga externa utbildningsanordnare för att följa upp hur de har arbetat med de utvecklingsområden som föreslogs i den tidigare grundutvärderingen och utvärderingsbesöket hos ABF april 2014 ingår således i denna serie av korta återbesök.

Grundutvärdering

Uppföljningsenheten vid Stockholms stads utbildningsförvaltning utvärderar den pedagogiska verksamheten och främjar vuxnas lärande genom att

- granska måluppfyllelsen utifrån nationella styrdokument
- kontrollera efterlevnaden av nationella riktlinjer
- granska hur skolan utvärderar sin egen verksamhet
- ge rekommendationer om vad som bör förändras och utvecklas.

Vi genomför vårt uppdrag genom att

- läsa material som skolan ställer till förfogande och även material från andra källor (ex. från Skolverket)
- intervjua elever, personal och skolläda. I nybörjargrupperna har tolk använts vid elevintervjuerna.
- observera verksamheten och göra lektionsbesök.

I första hand granskar vi måluppfyllelsen, det vill säga att vi bildar oss en så heltäckande bild som möjligt av hur målen i styrdokumentet tolkas och förverkligas på skolan. Vi gör detta utifrån en prioritering av mål från läroplanen och andra nationella styrdokument. Utvärderingsbesöket omfattar ungefär en vecka.

Förutom detta granskar vi skolans förmåga att själv utvärdera sin kvalitet för att förbättra verksamheten. Hög kvalitet innebär enligt Skolverkets definition främst att verksamheten utmärks av att den väl:

- strävar mot och uppfyller nationella mål
- svarar mot nationella krav och riktlinjer
- uppfyller andra mål, krav och riktlinjer som är förenliga med de nationella
- kännetecknas av en strävan till förnyelse och ständiga förbättringar utifrån de förutsättningar man har.¹

¹ Från Skolverkets verktyg ”BRUK – för kvalitetsarbete i förskola och skola”, s 8.

Återbesök

Utöver den utvärderingsmodell som beskrivs ovan genomför vi i detta utvärderingsuppdrag även ett kortare uppföljningsbesök efter cirka ett år hos de tidigare utvärderade utbildningsanordnarna.

Vid återbesöket omfattar utvärderingen endast en halv dag då skolledning, en lärargrupp och en elevgrupp intervjuas. Skolledningen får en snabb muntlig återkoppling i slutet av dagen. Vid återbesök utgår utvärderingen från den tidigare utvärderingsrapportens utvecklingsområden och redovisar vilka förändringar som utbildningsanordnaren har vidtagit. I denna rapport sker redovisningen endast utifrån tidigare prioriterade utvecklingsområden. För beskrivning av enheten och närmare detaljer hänvisas till den tidigare utvärderingsrapporten för ABF 3-7 december 2012.

RESULTAT

Allmänt

ABF

ABF:s sfi verksamhet i Stockholm har kvar samma chef och i stort sett även samma lärargrupp som tidigare och de är också kvar i samma lokaler. De har fler elever på studieväg 2 nu jämfört med vid vårt tidigare besök. Vid vårt återbesök kunde vi konstatera att verksamheten fortfarande präglas av mycket gott lärande med en mycket utvecklingsinriktad ledare, mycket engagerade lärare och nöjda elever. Studieresultaten är också synnerligen goda på ABF:s sfi-enhet i Stockholm.

Uppföljning av prioriterade utvecklingsområden

Följande prioriterade utvecklingsområden föreslogs i den tidigare utvärderingsrapporten den 3-7 december 2012 för sfi på ABF. Våra synpunkter från återbesöket april 2014 redovisas i kommentarerna nedan.

- *Pedagogiskt ledarskap*

”Verksamhetschefen, som r utbildningsansvarig, behöver strukturera om arbetet en del för att hinna med att utveckla ett tydligare pedagogiskt ledarskap och hinna med att coacha och utmana lärarna i deras olika arbetsuppgifter.” (Utvärderingsrapport 3-7 december 2012)

Kommentar:

Idag har mycket förändrats i positiv riktning. Verksamhetschefen har förstärkt det administrativa stödet och behöver därmed inte själv bemanna receptionen och hålla i elevadministrationen. En del arbetsuppgifter har delegerats till lärare, exempelvis anordnande av temavecka om likabehandling. Verksamhetschefen har alltså fått mer tid till det pedagogiska ledarskapet och har styrt upp terminsplaneringen och initierat

och tillvaratagit idéer till flera olika utvecklingsprojekt och kompetensutvecklingsinsatser, vilket uppskattas mycket av lärarna. Även kvällsverksamheten inom sfi har man försökt att få med i det arbetet. Centralt inom ABF Stockholm har den nye chefen där, ombudsmannen, numera inkorporerat sfi:s verksamhetschef i den centrala ledningsgruppen och även själv besökt sfi-lärarna några gånger för att ta del av den verksamheten, vilket också uppskattades av både ledare och medarbetare. Sfi känner sig därmed mer synliggjord i ABF:s hela verksamhet, vilket är mycket positivt. Auskultationer har påbörjats av verksamhetschefen vilket är bra, men här skulle det fortfarande behövas mer struktur i upplägg och syfte med auskultationerna för att de ska kunna tjäna som verklig utmaning och coaching för lärarna.

- *Pedagogiskt utvecklingsarbete*

”Det sker mycket gott lärande på skolan, men man skulle kunna stärka det ytterligare genom att utifrån vetenskaplig grund utveckla det kollegiala lärandet ännu mera, till exempel genom ’peer review’ eller ’lesson studies.’” (Utvärderingsrapport 3-7 december 2012)

Kommentar:

Det pedagogiska utvecklingsarbetet har tagit ytterligare stora steg framåt sedan vårt förra besök. Här finns många olika projekt och både individuellt inriktade insatser och gruppvis utformade kompetensutvecklingsinsatser. Vissa insatser har styrts av verksamhetschefen medan andra har varit valbara för lärarna. Större utvecklingsprojekt, exempelvis extraintensiv studieform för studieväg 2, utvärderas innan fortsättning sker och det finns stor lyhördhet för lärarnas utvecklingsidéer. Olika it-projekt, till exempel i-pads i undervisningen, står också på agendan och även internationellt erfarenhetsutbyte planeras inom EU.

Däremot har enheten inte kommit igång ännu med någon form av peer review (kollegialt lärande) eller lesson studies, vilket vi tror vore bra som utmaning för lärarna i deras pedagogiska ledarskap. Även om alla praktiska förutsättningar redan finns på plats och verksamhetschefen har talat sig varm för kollegialt lärande så tror vi att man måste börja med att i kollegiet grundligt gå igenom frågan om varför kollegialt lärande är bra innan man börjar med hur-lösningarna.

- *Bedömning och betygssättning*

”Även om skolan har god bedömarkompetens när det gäller att en lärare anmäler eleverna till nationella prov när de har nått målen så bör bedömarkompetensen hos alla lärare stärkas genom att låta flera lärare vara med och sambedöma prov och inte enbart vid osäkra fall. Lärare som undervisar på andra nivåer bör också vara med vid bedömningen för att öka förståelsen för nivåerna på de olika kurserna.” (Utvärderingsrapport 3-7 december 2012)

Kommentar:

Idag har lärarna gemensam bedömning oavsett undervisningsnivå tre gånger per halvår, vilket vi tycker är bra.

I övrigt verkar såväl lärare som elever trygga med att arbeta med de nya kunskapskraven, vilket har krävt en hel del arbete under det gångna året. För att ytterligare utveckla bedömararbetet skulle enheten även kunna börja att arbeta med kamratbedömning, vilket ännu mer skulle stärka elevernas förståelse för kunskapskraven.

Enheten har ganska många och täta ”träningsprov”. Vi tror att man noggrant bör

diskutera syftet med detta och formerna för det i lärargruppen för att säkerställa att nuvarande form verkligen stärker elevernas lärande.

Stockholm den 2 april 2014

Lena Kaev

Utvärderare

Anna Sundbom

Rektor sfi, medbedömare

Arbetsmarknadsförvaltningen

Stockholms stad